udtalte vil finde sine Angribere. Fra *en* Kant vil man sige, at det ikke kan nytte, at Kvinden deltager i Produktionen, thi Drivkraften i det nuværende Produktionssystem: Begærligheden efter Overskudsværdi, vil kun give hende, saavel som Manden, saa stort et Udbytte af Produktionen, at Arbejdskraften lige kan reproduceres, — og at et saadant Udbytte af hendes Deltagelse i Arbejdet ikke skal hæve hendes økonomiske Stilling. Jeg indrømmer det, ingen skal villigere indrømme det end jeg, men samtidig vil jeg hævde, at kun ved hendes Deltagelse i Produktionen vil hun blive *klassebevidst* — kun derved vil hun ret faa Øjnene op for, at skal hendes Stilling grundforbedres, maa det ske ved en Omvæltning i Produktionssystemet og en deraf følgende Ændring i Ejendomsforholdene.

Fra en anden Kant vil man sige, at det er uheldigt, hvis Kvinden f. Ex. skal drages ind i det industrielle Arbejde, thi der vil derved fremkomme endnu større Arbejdsløshed. Dette er ogsaa sandt, men selv om man vilde modsætte sig Kvindens Inddragelse i Produktionen, nyttede det dog ikke noget — Storindustriens Udvikling vil absolut medføre det. Der spørges *ikke* om Køn eller private Forhold, men *kun* om Arbejdskraftens *Produktionsevne* og *Pris*. Hvad det vil medføre, ligger snublende nær. Storproduktionen vil bringe sig selv nærmere til den Tid, da den umuliggør sig selv i sin nuværende Skikkelse, i det den vil have forringet Massens Købeevne ud over den almindelige Sults Grænser. Det eneste Palliativmiddel mod den voxende Nød er en Skærpelse af Fordringen om lige Løn for Mand og Kvinde.

Kvinden er undertrykt og forurettet, men denne hendes elendige sociale Stilling er begrundet i de Ejendomsforhold, den moderne Produktion har skabt — og skal den forbedres, sker det næppe ved andet Middel, end ved en fuldstændig Omvæltning i Produktionssystemet, hvorved Kvinden kan blive ligestillet med Manden — ikke som Arbejdskøber, ikke som Arbejdssælger, thi disse vil ikke existere, — men som nyttig *Samfundsborger*.

København i Oktober 1888.

Kvindelig Fremskridtsforening.

Af

Mathilde Bajer.

Foreningen stiftedes i November 1885, og holdt sit første officielle Møde den 7de Januar 1886 i Frk. *Kofoeds* Skolelokale paa Sofievej. Folketingsmand *Bajer* holdt det første officielle Foredrag — han talte om Voldgift i Stedet for Krig — ved at opfordre Fredrik Bajer til at tale første Gang og om Fredssagen, vilde man lige som antyde, at Fredssagen var et af de Spørgsmaal, Foreningen vilde arbejde for. Den 4de Februar talte Pastor *Henning Jensen om Kvindens Deltagelse i det politiske Liv*. Den 28de Februar holdt Foreningen sin første Generalforsamling, hvor Lovene vedtoges og ti Repræsentanter valgtes, der igen valgte tre af sin Midte til at danne Forretningsudvalget. Fru *Bajer* valgtes til Formand, Frk. *Mathilde Kofoed* til Sekretær og Frk. *Rigmor Løvendal* til Kasserer. — Tillige vedtoges det efter længere Debat, at kun Kvinder kunde blive Medlemmer af Foreningen. Formaalet, siger Lovene, er: »At vække og vedligeholde Interessen for politiske og sociale Spørgsmaal hos Kvinderne.« — Foreningen fik Lokale i Maltkuranstalten, Halmtorvet 8, St. Den begyndte med, at der en Gang om Maaneden holdtes Foredrag, dels af Mænd og dels af Kvinder, med Diskussion bagefter. Saaledes talte Hr. Kand. *H. Trier om Kvinden og Politik*, og betonede: »hvor vigtigt det er, at Kvinden kommer med i det politiske Liv, baade for hendes egen, for Mandens og for Statens Skyld.« Derefter talte Kand. *Zeuthen* om Kvindebevægelsen her hjemme. — Den 3die Maj førte Formanden igen Fredssagen frem; hvad den arbejder hen til og med hvilke Maal for Øje, navnlig for Nordens vedkommende: Neutralisering af Skandinaviens Lande og Voldgift. Det vedtoges, at Foreningen skulde udsende et Opraab om Fredssagen til Kvinder i Norden. Frk. *Kliiver*, Frk. *Nathalie Larsen* og Formanden bemyndigedes til at udarbejde dette. Det lyder som følger:

Opraab om Fredssagen:

»Medens man i mange andre Lande mer og mer samler sig om Fredstanken, og samtidig her hjemme ofrer saa meget paa Krigstilberedelser, maa det være Tidspunktet for Fredsvennerne til kraftig at slutte sig sammen.

For et saa lille Land som vort er Sagen saa meget vigtigere, som en Krig for os med en hvilken som helst Magt uden Tvivl kun vil blive en ørkesløs og fortvivlet Myrden, en Ødelæggen af Menneskeliv uden værdifuldt Udbytte.

Historien viser derimod, at de smaa Stater Svejts og Belgien har kunnet holde sig udenfor Krigens Malstrøm, siden de — 1815 og 1831 — blev fredlyste i hele Evropas vel forstaaede Interesse. Men det maa være nordiske Fredsvenner muligt at overtyde Evropa om, at en garanteret Neutralisering af Kystmagterne ved Østersøens Port i endnu højere Grad er i hele Evropas Interesse, og derfor har endnu større Sandsynlighed for at kunne hævdes, naar vi kun alvorlig virker derfor. Lad os da søge at oparbejde en Stemning i Folkene for Opnaaelsen af de nordiske Landes Neutralisering i Lighed med Svejts og Belgien, i Erkendelse af, at Landene hvert for sig